

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-798/15-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola a mateřská škola Útvina, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace
Sídlo	Útvina 153, 364 01 Toužim
E-mail právnické osoby	zs.utvina@seznam.cz
IČ	60 610 751
Identifikátor	600 067 319
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Romanou Prášilovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Obec Útvina
Místo inspekční činnosti	Útvina 153, 364 01 Toužim
Termín inspekční činnosti	10. a 11. prosince 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Útvina, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny s kapacitou 18 žáků, mateřské školy s kapacitou 24 dětí a školní jídelny s kapacitou 50 stravovaných. Škola je umístěna v zadaptovaném domě na okraji obce v blízkosti hlavní silnice, na budovu navazuje zahrada.

Mateřská škola (dále „MŠ“) je jednotřídní, k datu inspekční činnosti do ní bylo zapsáno celkem 24 dětí, z toho jedno dítě bylo mladší tří let. V posledním ročníku je devět dětí, z toho dvě mají odložený začátek povinné školní docházky o jeden rok. Vzdělávání dětí v MŠ se uskutečňuje podle **školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání** s motivačním názvem „Hrajeme si se Čtyřlístkem“ s platností od 1. září 2013 do 31. srpna 2016 (dále „ŠVP PV“). Většina dětí nastupuje k základnímu vzdělávání do zdejší školy, někteří rodiče využívají právo vybrat si školu, a děti nastupují do jiných základních škol, zejména v Toužimi, Bečově, případně Karlových Varech (např. ZŠ Dukelských hrdinů).

Doba provozu mateřské školy je dlouhodobě stanovena od 6:30 do 16:00 hodin, vychází z požadavku rodičů. Výše úplaty za předškolní vzdělávání činí 150,- Kč měsíčně. O osvobození od úplaty v hodnoceném období nepožádal žádný zákonný zástupce.

Základní škola (dále „ZŠ“) je organizována jako neúplná malotřídní škola, je tvořena jednou třídou prvního stupně, v níž se vzdělávají žáci prvního až třetího ročníku. K datu inspekční činnosti škola poskytuje **základní vzdělávání** 17 žákům, kteří jsou zároveň účastníky zájmového vzdělávání ve školní družině. Žáci se vzdělávají podle **školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání** s názvem „Učíme se se Čtyřlístkem“, který je platný od 1. září 2008, aktualizovaný od 1. září 2013 (dále „ŠVP ZV“).

Školní družina (dále „ŠD“) má jedno oddělení, v němž probíhá **zájmové vzdělávání** podle školního vzdělávacího programu školní družiny s motivačním názvem „Čtyřlístek a my“, který je platný od 1. září 2008, aktualizovaný od 1. září 2012. Výše úplaty za zájmové vzdělávání je 100,- Kč měsíčně.

Provoz ZŠ a provoz ŠD na sebe navazují. ŠD funguje ráno od 6:30 do 7:40 hodin a po vyučování od 11:40 do 16:00 hodin.

Celkový počet dětí a žáků se v hodnoceném období výrazně neměnil, kapacita školy je téměř naplněna. Do školy dojíždějí také děti a žáci z okolních obcí Odolenovice, Chylice, Přílezy.

Škola eviduje **12 dětí a žáků se zdravotním znevýhodněním** (z toho 11 s vadami řeči – sedm dětí, čtyři žáky).

Stravování dětí, žáků a zaměstnanců zajišťuje školní jídelna, která se podílí na organizaci pitného režimu pro děti a žáky. Kapacita školní jídelny je naplněna na 82 % (41 dětí a žáků k 31. říjnu 2015). Školní jídelna v hlavní činnosti připravuje pro děti mateřské školy přesnídávky, obědy a svačiny a pro žáky základní školy obědy. Nad rámec školního stravování poskytuje školní jídelna přesnídávky a svačiny pro žáky základní školy.

Aktuální informace o činnosti školy a základní dokumenty školy jsou dostupné ve škole a na webových stránkách www.zsutvina.cz.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola **informuje o své vzdělávací činnosti** např. zveřejněním školních vzdělávacích programů a prezentací na veřejnosti. O postupu při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

a žáků k základnímu vzdělávání poskytuje informace prostřednictvím webových stránek školy, ve vývěsní skříňce u školy a v Útvinském zpravodaji. Ve zpravodaji škola uveřejňuje také články o aktuálním dění a akcích školy.

Škola zajišťuje **rovný přístup při přijímání** žáků k základnímu a zájmovému vzdělávání a dětí k předškolnímu vzdělávání. Kapacita školy je dostatečná, ředitelka nemusí zájemce odmítat. V hodnoceném období byli do základní školy i do mateřské školy přijati všichni zájemci. Odchody dětí a žáků v průběhu roku jsou ojedinělé (ve školním roce 2014/2015 odešel jeden žák ZŠ a jedno dítě z MŠ (sourozenci) z důvodu stěhování).

Škola vytváří podmínky pro **rovný přístup** dětí a žáků **ke vzdělávání také v jeho průběhu**. Vyhledává děti a žáky, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní péči a po dohodě se zákonnými zástupci a ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (dále „ŠPZ“) nabízí možnost provedení psychologické nebo speciálně pedagogické diagnostiky přímo ve škole; výsledkem jsou doporučení ŠPZ ke vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), ale i žáků s různými výukovými obtížemi. Vzdělávání dětí a žáků se SVP škola zajišťuje poskytováním vyrovnávacích opatření zejména formou individuální podpory v rámci výuky. Dětem a žákům s vadami řeči škola nad rámec školního vzdělávacího programu nabízí nápravnou péči, která je realizována logopedickou asistentkou formou zájmového kroužku. O průběhu poskytované logopedické péče škola vede dokumentaci.

Ředitelka vykonává svoji činnost ve škole devátým rokem (poslední potvrzení ve funkci zřizovatelem je účinné od 1. prosince 2015) a pro výkon této činnosti splňuje všechny zákonné požadavky. Na správě základní školy se podílí školská rada, složená ze zástupců zřizovatele, zákonných zástupců žáků a pedagogů, pro jejíž činnost ředitelka vytváří vhodné podmínky. Ředitelka v souladu se strategií rozvoje školy a na základě úzké spolupráce s pedagogickými pracovníky monitoruje a vyhodnocuje pedagogické procesy ve škole, na základě svých zjištění přijímá opatření ke zlepšení stavu. Při vlastním hodnocení práce školy hrají důležitou roli rovněž názory zákonných zástupců; ve školním roce 2014/2015 měli možnost se formou strukturovaných dotazníků vyjádřit k činnosti ZŠ a MŠ (hodnocení bylo vesměs pozitivní). S ohledem na velikost školy je řízení pouze v rukách ředitelky, pravidla pro její zastupování v době její nepřítomnosti nejsou stanovena. Ředitelka dále vykonává specializované činnosti v oblasti výchovného poradenství, minimální prevence a koordinace tvorby a úprav školních vzdělávacích programů (bez absolvování potřebného specializačního studia). Vzhledem k rozsahu těchto činností a k rozsahu vykonávané přímé pedagogické činnosti, která je vysoko nad rámec povinnosti stanovené právním předpisem, se některé nastavené kontrolní mechanismy ředitelce nedaří účinně naplňovat, některé nejsou nastaveny (viz dále). Je žádoucí některé kompetence delegovat na další pedagogické pracovníky a zlepšit kontrolní činnost v oblasti nastavení a fungování pedagogického procesu a vedení dokumentace.

Pro organizování chodu školy a pro komunikaci mezi účastníky vzdělávání (dětmi, žáky, jejich zákonnými zástupci a zaměstnanci školy) jsou nastavena účinná pravidla a mechanismy ve školních řádech ZŠ, MŠ, ve vnitřních řádech ŠD a školní jídelny. Všechny tyto školní předpisy byly projednané pedagogickou radou, byly vydané s účinností od 1. září 2015 a jsou dostupné v šatnách dětí a žáků; o jejich vydání a obsahu byli zákonní zástupci informováni na třídních schůzkách. Uvedené školní normy po obsahové stránce až na výjimky respektují právní předpisy. Školní řád ZŠ neobsahoval podrobnosti k výkonu práva žáků na zakládání a práci samosprávných orgánů žáků. Vzhledem k věkové struktuře žáků a k organizaci vzdělávání ve škole, která umožňuje každodenní komunikaci žáků s ředitelkou školy (ředitelka je zároveň třídní učitelkou všech žáků), je právo na to, aby se

stanovisky žáků ředitelka školy zabývala, naplňováno. Školní řád ZŠ dále neobsahoval pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek. V průběhu inspekční činnosti ředitelka přijala nápravné opatření a vydala dodatek ke školnímu řádu, kterým uvedené nedostatky odstranila.

Škola vede evidenci dětí a žáků (školní matrika) v listinné a v elektronické podobě, která obsahuje údaje požadované právním předpisem. Při inspekční činnosti byl zjištěn dílčí nesoulad v těchto evidencích, konkrétně v evidenci žáků se SVP; v této oblasti škola nemá nastaven účinný kontrolní systém. Ve školním roce 2014/2015 tato skutečnost negativně ovlivnila správnost předávaných údajů do databáze Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“). Ředitelka školy přijala opatření a k datu inspekční činnosti dala obě podoby školní matriky do souladu.

Výchovu a vzdělávání ve škole zabezpečuje ředitelka školy, učitelka ZŠ (také vykonává přímou pedagogickou činnost jako učitelka MŠ a vychovatelka ŠD) a učitelka MŠ. Ve škole působí také tzv. pěstounka, která ačkoliv není pedagogickým pracovníkem, vykonává v rozporu s právním předpisem přímou pedagogickou činnost u dětí v MŠ. Podmínky odborné kvalifikace pedagogických pracovníků jsou splněny s výjimkou učitelky, která vykonává pedagogickou činnost v MŠ, ŠD i v ZŠ; pro činnost učitelky v ZŠ nesplňuje podmínku odborné kvalifikace. Ředitelka školy prokázala, že tuto pedagogickou pracovníci zaměstnává v nezbytně nutném rozsahu po nezbytně nutnou dobu. Nepříznivým zjištěním je, že v hodnoceném období ve škole nebyl stabilní pedagogický sbor, učitelky se často střídaly. Motivační složky platu byly pedagogickým pracovním vypláceny formou mimořádné odměny, osobní příplatky nebyly poskytovány.

Ředitelka v rámci **systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** (dále „DVPP“) podporuje rozšiřování a upevňování odborných a profesních znalostí učitelek. DVPP je uskutečňováno na základě potřeb školy podle finančních možností školy a časového rozvrhu učitelek, neboť problémem školy je obtížná zastupitelnost. Učitelky se účastnily akreditovaných vzdělávacích akcí zaměřených např. na kariérní systém pedagogických pracovníků, aktuální otázky v řízení malotřídních základních škol, ŠVP, hudební a pohybovou výchovu, řečovou výchovu (logopedická prevence), metody práce s předškolními dětmi vedoucí k matematické gramotnosti, výchovné problémy a jejich řešení v rámci školní třídy, prvouku.

Škola **hospodaří** s finančními prostředky poskytovanými ze státního rozpočtu (cca 75 % z celkových výnosů), s vlastními zdroji, mezi něž patří především úplata za předškolní vzdělávání, za vzdělávání ve školní družině, stravování dětí, žáků a zaměstnanců a s finančními prostředky zřizovatele, které používá především k zajištění provozu školy. Nad rámec rozpočtu škola obdržela v hodnoceném období roku 2013 až 2014 finanční prostředky na rozvojové projekty z prostředků MŠMT, které byly účelově určené na navýšení platů pedagogických pracovníků a pracovníků regionálního školství. Škola se zapojila do projektu Evropské unie „Využíváme ICT ve výuce“, získané finanční prostředky využila k nákupu dvou tabletů pro učitelky a hradila vzdělávací kurz, jak s tablety pracovat.

Materiální podmínky mateřské i základní školy jsou na průměrné úrovni. Děti mají v mateřské škole dostatečné prostory pro hry i relaxaci, třída i herna jsou vybaveny většinou starým opotřebovaným nábytkem s výjimkou stolků a židlí, jejichž velikost je přizpůsobena věku a výšce dětí. Nevhodné je uložení lehátek pro odpočinek dětí v herně. Koberec v herně je zašlý. Ve třídě mateřské školy je nářadí a náčiní pro pohybové aktivity, pomůcky pro hudební, výtvarné, pracovní a literární činnosti. Průběžně v souladu s finančními možnostmi školy jsou obměňovány a doplňovány učební pomůcky, didaktický materiál a hračky, které mnohdy vykazují značné známky opotřebení. Škola dlouhodobě pracuje na zlepšování

materiálních a věcných podmínek, což se daří zatím pouze částečně. Podle hodnocení učitelky mateřské školy, ředitelky i zjištění inspekčního týmu je vybavení mateřské školy zejména stavebnicemi, konstruktivním materiálem, pomůckami pro námětové hry nedostatečné a neumožňuje zcela naplňovat cíle stanovené v ŠVP PV. Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) doporučuje dovybavit mateřskou školu i proto, že ráno a odpoledne využívají třídu a hernu MŠ rovněž žáci ze školní družiny. Žáci základní školy mají možnost využívat interaktivní tabuli, notebooky, tiskárnu. Škola není vybavena klasickou tělocvičnou, v suterénních prostorách proto zřídila cvičebnu pro sportovní aktivity dětí a pro výuku tělesné výchovy žáků. Jedná se o malou místnost s nízkým stropem, která neumožňuje dostatečný pohyb, navíc nespĺňuje podmínky pro bezpečný pohyb dětí a žáků (radiátory nebyly opatřeny kryty, potrubí pod stropem a osvětlovací tělesa nebyla zajištěna proti poškození, dveře se skleněnou výplní nebyly zajištěny proti rozbití skleněné výplně).

Součástí školy je zahrada, ve které jsou herní prvky a pískoviště. Z rozhovoru s ředitelkou vyplynulo, že v období zhruba dvou měsíců před datem inspekční činnosti je část zahrady nepřístupná, neboť chybí souvislé oplocení zahrady. Pobyť a pohyb dětí a žáků po školní zahradě vyhodnotila ředitelka školy jako nebezpečný a informovala o této skutečnosti zřizovatele školy (oprava oplocení zatím nebyla realizována).

V hodnoceném období škola prováděla běžné opravy a údržbu. Během prázdnin byla v celé budově zprovozněna počítačová síť, propojeny všechny počítače.

Škola zajišťuje rovný přístup dětem a žákům ke vzdělávání při přijímání i v jeho průběhu. Ředitelka aktivně řídí a vyhodnocuje pedagogické procesy na úrovni školy. Rozsah činností ředitelky je překážkou pro kvalitní a účinnou kontrolní činnost. Nedostatky ve školním řádu a nesoulad ve školní matrice ředitelka odstranila v průběhu inspekční činnosti. Materiální podmínky ve vybavení mateřské školy nejsou optimální pro naplňování ŠVP PV, podmínky pro pohyb dětí a žáků ve cvičebně jsou omezením pro naplňování ŠVP ZV. Ve cvičebně a na zahradě navíc není zajištěna bezpečnost dětí a žáků. Personální podmínky ve škole nejsou stabilní, v rozporu s právním předpisem v MŠ vykonává přímou pedagogickou činnost rovněž nepedagogická pracovníce.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Do vzdělávání v mateřské škole je zahrnuta logopedická prevence, různé kulturní a sportovní akce a výlety. Vzhledem k úzkému sepjetí základní a mateřské školy probíhá řada aktivit společně. **Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání** není ale zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. V dokumentu chybí vzdělávací obsah zpracovaný do integrovaných bloků, kritéria pro přijímání dětí a podmínky pro vzdělávání dětí se ŠVP.

Průběh předškolního vzdělávání byl sledován při dopoledních i odpoledních činnostech. Chybějící vzdělávací obsah v ŠVP PV učitelka kompenzovala vlastní přípravou. Správně diferencovala úkoly pro děti podle jejich věkových zvláštností, ale rozlišení obtížnosti nezapisovala do třídní knihy. Sledovaný systém organizace vycházel ze zásad stanovených v ŠVP PV. Děti ve volných hrách spolupracovaly, komunikovaly, měly prostor pro rozehrání námětových nebo konstruktivních her. Z prostorových důvodů si stavby nemohly uchovat pro další využití, neboť se v herně rozkládají lehátka pro polední odpočinek. Do výtvarných a pracovních činností se děti zapojovaly s chutí a zájmem, učitelka dbala na správnou techniku stříhání, lepení, držení kreslicího náčiní, při modelování rozvíjela technické dovednosti dětí, jejich fantazii a tvořivost. Rovněž pečení vánočního cukroví ve spolupráci s babičkami, které má ve škole dlouholetou tradici, přinášelo dětem uspokojení. Vzdělávání

probíhalo v příjemné klidné atmosféře. Nižší počet přítomných dětí umožňoval učitelce výrazný individuální přístup. Děti projevovaly živý zájem o předkládané činnosti, učitelka s nimi jednala klidně, děti bez problémů diskutovaly, ptaly se. Zkušená učitelka vhodně přizpůsobila nabídku činností specifickým potřebám a zájmům dětí různého věkového složení. Vytvořila dostatečný časový prostor pro volnou hru i pro řízené činnosti. K hudebně pohybovým aktivitám motivovala děti písničkou, říkankou, vhodnými činnostmi rozvíjela předmatematické představy, předčtenářské dovednosti, orientaci v čase. Při přechodech k hygieně se děti v budově dobře orientovaly a dodržovaly dohodnutá pravidla bezpečného chování. Pozitivní hodnocení ze strany učitelky posilovalo sebevědomí dětí, učitelka ale nevyužívala vzájemné hodnocení ani sebehodnocení dětí.

V ranních a odpoledních hodinách jsou v MŠ přítomni žáci ze ŠD (dojednáno smluvně mezi zákonnými zástupci žáků a školou). Společné hry a činnosti dětí a žáků ráno před zahájením vyučování a odpoledne po odpoledním odpočinku dětí (cca od 14:30) ČŠI hodnotí jako přínosné z hlediska zkvalitňování her, spontánního předávání zkušeností, poznatků a sociálního učení. Naopak organizace vzdělávání nejstarších dětí z MŠ, které v době poledního odpočinku neusnou, ve ŠD, byla rizikem pro naplňování ŠVP PV a respektování aktivního odpočinku žáků ŠD (stanoveného ve vnitřním řádu ŠD). Polední odpočinek a klidové činnosti dětí, deklarované v ŠVP PV, nekorespondují s pobytem venku stanoveným pro žáky ŠD ve vnitřním dokumentu. Tyto rozdílné aktivity nemůže zabezpečit jeden pedagogický pracovník. Ředitelka přijala v průběhu inspekční činnosti opatření a pobyt dětí v poledních hodinách ve školní družině zrušila. Polední odpočinek dětí zajišťovala nepedagogická pracovnice (pěstounka).

Škola aktualizovala **školní vzdělávací program pro základní vzdělávání** podle požadavků verze Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platné od 1. září 2013 (dále „RVP ZV 2013“); doplnila vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (o témata dopravní výchovy, ochrany člověka za mimořádných událostí apod.) a upravila vzdělávací obsah cizího jazyka. Při stanovování hodinových dotací a vzdělávacího obsahu škola spolupracovala se základními školami, do kterých žáci po absolvování třetího ročníku nejčastěji odcházeli, a snažila se zajistit plynulou návaznost školních vzdělávacích programů, aby minimalizovala rozdíly ve znalostech žáků. Učebním plánem je stanovena týdenní hodinová dotace pro první ročník v rozsahu 23 hodin, pro druhý ročník 24 a pro třetí ročník 27 vyučovacích hodin, přestože RVP ZV 2013 a právní předpis stanovují maximální týdenní hodinovou dotaci pro první a druhý ročník 22 hodin a pro třetí ročník 26 hodin. ŠVP ZV tak **není v souladu s RVP ZV 2013 a právními předpisy**.

Disponibilní hodiny škola využila zejména k posílení hodinové dotace v předmětech anglický jazyk (vyučuje se od 1. ročníku), český jazyk a literatura, matematika, prvouka, environmentální výchova (2. a 3. ročník). Pro podporu rozvoje tělesné zdatnosti a pohybových dovedností škola využila disponibilní hodiny pro pohybové hry (1. a 2. ročník). Do tělesné výchovy škola zařadila základní plaveckou výuku; v hodnoceném období ji škola realizovala ve školním roce 2014/2015 (zajištěna smluvně) pro všechny žáky v rozsahu 10 vyučovacích hodin. Ze ŠVP ZV není zřejmý rozsah a organizace uskutečňování plavecké výuky, ČŠI doporučuje tyto informace do ŠVP ZV doplnit. Škola pro rozvoj klíčových kompetencí využívá také další účinné výchovné a vzdělávací strategie, které nejsou součástí ŠVP ZV, jako jsou akce pořádané ve škole i mimo ni, například divadelní představení, společné akce s rodinnými příslušníky, dílny, výlety apod.; o jejich konkrétní realizaci škola vede evidenci mimo třídní knihu. ČŠI doporučuje používané strategie do ŠVP ZV doplnit. V průběhu inspekční činnosti ředitelka do třídní knihy vedené ve školním roce 2015/2016 záznamy o již realizovaných akcích doplnila.

Organizace výuky v ZŠ je přizpůsobena práci ve třídě se spojenými ročníky; ve většině vyučovacích hodin výuka probíhá společně se všemi ročníky, na některé vyučovací hodiny se třída dělí, jedná se například o anglický jazyk, ale i některé hodiny českého jazyka a prvouky. Výuka žáků je rozvržena pravidelně, vyučování začíná zpravidla první vyučovací hodinou, tj. v 8:00, jedenkrát v týdnu začínají žáci 2. ročníku a žáci 3. ročníku tzv. nultou hodinou. Rozvrh hodin žáků prvního a druhého ročníku odpovídá nesprávnému učebnímu plánu, a je tedy překračován nejvyšší týdenní počet povinných vyučovacích hodin. Žáci třetího ročníku mají 26 hodin týdně (o jednu hodinu českého jazyka a literatury méně, než stanovuje učební plán), nejvyšší povolený počet hodin v týdnu je tak dodržen.

Průběh vzdělávání v ZŠ byl sledován v předmětech český jazyk a literatura a prvouka. Výuka byla názorná, srozumitelná, učitelky kladly na žáky přiměřené a srozumitelné požadavky, střídala se práce pod přímým vedením učitelky se samostatnou činností žáků. Chybějící odborná kvalifikace jedné z učitelek neměla negativní vliv na kvalitu výuky. Zvolené metody a formy práce u žáků prvního ročníku vedly k nácviu psaní v souladu s grafomotorickými dovednostmi žáků, kteří se zároveň učili formulovat myšlenky. Učitelka dbala na správné držení psacího náčiní, u všech žáků na rozvoj čtenářských dovedností, na porozumění významu slov, upevňování gramatických pravidel. Hodina prvouky byla motivována blízcími se vánočními svátky, učitelka vhodnými metodami pomáhala žákům propojovat informace o různých kulturních tradicích a zvyklostech. Ve sledovaných hodinách měli žáci dostatek času pro procvičování a upevňování učiva, při individuální samostatné práci i při skupinových činnostech využívali různé pomůcky, při hodině českého jazyka žáci 3. ročníku i počítačové programy. Rovněž časté střídání forem práce se všemi ročníky přispívalo k udržení aktivity. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky poskytovaly individuální pomoc. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání mělo motivační charakter, sebehodnocení žáků a jejich vzájemné hodnocení ale v hodinách spíše chybělo. Pozitivním zjištěním byla otevřená komunikace mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky navzájem, jejich vzájemný respektující přístup a velká míra samostatnosti při řešení zadaných úkolů.

Vzdělávání ve školní družině probíhalo podle **ŠVP pro školní družinu** doplněného celoročním plánem činností. Nabízené aktivity přispívají k relaxaci žáků a vedou ke smysluplnému využití volného času. V malé škole se školní družina podílí na organizaci všech kulturních a sportovních akcí, její činnost navazuje na vzdělávací program ZŠ.

Školní družina v rozvíjení kompetencí navazuje na školní výuku. Sledovaný průběh vzdělávání byl zaměřen na rekreační a zájmové činnosti, žáci se se zájmem zapojovali do nabízených pracovních a výtvarných aktivit. Příprava na vyučování probíhala např. formou vyprávění, rozhovorů a různých didaktických a společenských her, do kterých se zapojovala rovněž vychovatelka. Další aktivity, např. konstruktivní a pracovní činnosti si žáci volili podle vlastního zájmu. Pro svoji činnost ŠD využívá také cvičebnu a školní hřiště, ráno a odpoledne prostory mateřské školy.

Školní vzdělávací programy pro předškolní a základní vzdělávání nejsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Školní vzdělávací program pro školní družinu je zpracován podle právního předpisu.

Učitelka v mateřské škole přizpůsobovala vzdělávací nabídku potřebám dětí různých věkových skupin; nabídka činností byla pestrá. Společná výuka žáků všech ročníků základní školy klade vysoké nároky na organizační zajištění hodin, jež bylo v průběhu inspekční činnosti na velmi dobré úrovni. Průběh vzdělávání ve škole podporoval rozvoj funkčních gramotností a klíčových kompetencí dětí a žáků a vedl k naplňování školních

vzdělávacích programů. V případě obtíží byla dětem a žákům poskytnuta individuální pomoc, k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení byli však vedeni spíše ojedinelé.

Propojená organizace činnosti MŠ a ŠD je v okrajových částech dne přínosná, v době poledního odpočinku dětí MŠ však neumožňuje naplňování ŠVP PV. Ředitelka v průběhu inspekční činnosti přijala opatření a nedostatky odstranila.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Učitelka mateřské školy má velmi dobrý přehled o individuálních vzdělávacích potřebách dětí, zejména v souvislosti s jejich připraveností na školní docházku. Jejich rozvoj eviduje formou záznamů o pozorování. Škola rodičům nabízí poradenské služby zejména před vstupem dětí do 1. ročníku ZŠ. Ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou zajišťuje zájemcům vyšetření školní zralosti přímo ve škole. Učitelka vede pro každé dítě individuální plán, do kterého zaznamenává jeho **individuální rozvoj** (např. ve výtvarných činnostech, grafomotorice, pohybových, rozumových dovednostech, oblasti řeči, socializace, sebeobsluhy). Záznamy využívá pro plánování dalších cílů rozvoje dítěte.

Spolupráce mezi učitelkami je neformální, je zaměřena zejména na vzájemnou informovanost. Adaptaci na školní výuku dětem výrazně usnadňuje znalost prostředí.

O průběžných výsledcích vzdělávání ZŠ informuje žáky a jejich zákonné zástupce prostřednictvím notýsků a žákovských knížek, dvakrát (pro žáky 1. ročníků třikrát) ročně pořádá třídní schůzky. Další komunikace probíhá formou osobních konzultací podle potřeby.

Škola se pravidelně prezentuje výtvarnými pracemi, fotografiemi ze školních akcí ve vývěskách v obci a na nástěnkách. O **celkových výsledcích vzdělávání** škola poskytuje informace prostřednictvím výročních zpráv o činnosti školy. Údaje o výsledcích vzdělávání v ZŠ však zcela neodpovídají výsledkům vzdělávání, které škola vede v dokumentaci. Výroční zpráva obsahuje i některé detailní údaje o účastnících vzdělávání, které není vhodné s ohledem na jejich citlivost ve veřejném dokumentu publikovat. ČŠI doporučuje zlepšit úroveň výroční zprávy a nastavit kontrolní mechanismy, které zajistí soulad poskytovaných údajů se školní matrikou.

Pozitivním zjištěním je, že v hodnoceném období naprostá většina žáků ZŠ dosahuje celkového prospěchu s vyznamenáním (ve školním roce 2014/2015 90 % žáků) a dle vyjádření ředitelky bývají žáci v navazujícím vzdělávání úspěšní. V hodnoceném období škola nemusela řešit problémy s vysokou či neomluvenou absencí. V počtu udělování a ukládání výchovných opatření jsou značné výkyvy. Ve školním roce 2014/2015 byla většině žáků byla udělena pochvala třídního učitele, jednomu žákovi uložena důtka třídního učitele, ve školním roce 2013/2014 nebyla přijímána výchovná opatření žádná. Tento stav je důsledkem toho, že škola nemá stanovenou strategii pro udělování pochval a jiných ocenění.

Škola zjišťuje **poradenské služby** v rozsahu, který odpovídá velikosti a potřebám školy; nastavené postupy a strategie přispívají k řešení výukových a výchovných obtíží a projevů rizikového chování. V rámci navazujícího vzdělávání má škola vybudovány kontakty se spádovou školou pro pokračování ve 4. ročníku, ale i s dalšími školami, do kterých žáci nejčastěji odcházejí. V oblasti primární prevence škola vypracovala minimální preventivní programy pro předškolní děti a pro žáky základní školy. Programy vycházejí z podmínek školy a korespondují s věkovou strukturou dětí a žáků, těží z práce v malém kolektivu pod stálým dohledem učitelů. Škola děti a žáky vede ke spolupráci a vzájemné pomoci, vytváří pro všechny skupiny otevřené prostředí důvěry.

Mezi preventivní aktivity a pro **podporu rozvoje pohybových dovedností a nadání dětí a žáků** školy patří také uskutečňování bezplatných odpoledních zájmových kroužků; ve školním roce 2013/2014 zájmové útvary Šikovné ruce, Taneční kroužek, Hrajeme si s Ajaxem, od školního roku 2014/2015 kroužek Pilátka.

K naplňování vzdělávacích programů (zejména v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a dopravní výchovy) a k naplňování minimálních preventivních programů škola spolupracuje se sociálními partnery (Policie ČR, zákonní zástupci apod.)

Spojení provozu ZŠ a MŠ v jedné budově je výhodné z hlediska využití prostorové kapacity, vzájemné kontakty dětí, žáků a zaměstnanců působí příznivě na celkové klima. Děti a žáci se svými pracemi podílejí na výzdobě školy, školu reprezentují při různých společenských akcích (vítání občánků, vystoupení pro seniory, pečení s babičkami, vystoupení na útvinské pouti). Děti se úspěšně účastní olympiády mateřských škol v Karlových Varech. Kromě sportovních soutěží se žáci zapojují i do předmětových soutěží, např. Matematický klokan. Environmentální vzdělávání je podpořeno sběrem druhotných surovin.

Podpora zdravého životního stylu je realizována nejen formou podpory rozvoje tělesné zdatnosti a pohybových dovedností (viz hodnocení průběhu vzdělávání). Škola je také zapojena do projektu Ovoce a zelenina do škol a Školní mléko. V rámci projektů děti a žáci dostávají jako „školní svačinky“ ovoce, ovocné šťávy, džusy a mléčné výrobky apod. Škola posiluje upevňování zdravých stravovacích návyků tím, že pro žáky základní školy kromě oběda připravuje také přesnídávky a svačiny.

Zkvalitnění výuky chce škola dosáhnout také zapojením do dalších projektů. ZŠ realizuje projekt spojený s nákupem 100 ks knih, s realizací 10 dílen ve 2. ročníku a 10 dílen ve 3. ročníku (od září do prosince již proběhlo šest čtenářských dílen) jako prostředek ke zkvalitnění čtenářství a čtenářské gramotnosti. Dílny měly charakter např. tvořivých činností s literárním textem, čtení s porozuměním, interpretace přečteného textu.

Ve škole je vytvořeno **bezpečné prostředí**. Bezpečnost a ochranu zdraví dětí a žáků zajišťuje škola v souladu s vnitřními předpisy; vede knihu úrazů. Vyhotovení záznamu o úrazu v hodnoceném období nebylo potřeba, neboť dle vyjádření ředitelky školy nedošlo k žádnému úrazu ani drobnému poranění dětí a žáků.

Škola sleduje výsledky vzdělávání dětí a žáků. Nastavený informační systém o výsledcích vzdělávání a poradenské služby jsou na požadované úrovni. Příležitost ke zlepšení je v kvalitě výroční zprávy. Škola ve spolupráci se sociálními partnery vytváří zdravé školní klima, aktivně se zapojuje do kulturního a společenského dění v obci, podporuje zdravý životní styl a rozvoj nadání dětí a žáků. Škola vytváří bezpečné prostředí pro výchovu a vzdělávání dětí a žáků.

Závěry

- a) **Silnou stránkou** školy je příjemné klima ve třídách, různorodá nabídka činností, spolupráce s rodiči i ostatními partnery. Mateřská škola a základní škola jsou propojeny nejen organizačně, ale i koncepčně, ve škole je zajištěna návaznost předškolního a základního vzdělávání. Ke vzájemnému sblížení dětí a žáků přispívají různé celoškolské akce a pobyt žáků školní družiny v mateřské škole v ranních a odpoledních hodinách. Nadstandardem je příprava přesnídávek a svačin včetně pitného režimu pro žáky základní školy.

- b) Mezi **slabé stránky** školy patří nedostatečné vybavení mateřské školy stavebnicemi a hračkami pro konstruování, chybějí hrací koutky vybavené pro námětové hry. Škole se nedaří udržet stabilní pedagogický sbor, obtížná je zastupitelnost pedagogů. Omezené podmínky pro naplnění ŠVP ZV jsou v oblasti vnitřních prostor školy určených pro pohyb žáků.
- c) Nedostatkem při naplňování ŠVP PV bylo z hlediska organizace propojení činnosti MŠ a ŠD po skončení vyučování (v době poledního odpočinku dětí). Starší děti neměly vytvořeny vhodné podmínky pro klidové činnosti. Ředitelka přijala v průběhu inspekční činnosti opatření a nedostatek odstranila.
- d) Školní řád základní školy neobsahoval veškeré náležitosti stanovené právním předpisem. V průběhu inspekční činnosti ředitelka přijala opatření a chybějící náležitosti vydáním dodatku ke školnímu řádu doplnila.
- e) Do třídní knihy ZŠ ředitelka v průběhu inspekční činnosti doplnila akce školy, které škola pro naplňování ŠVP ZV ve školním roce 2015/2016 realizovala.
- f) V průběhu inspekční činnosti ředitelka odstranila nesoulad mezi údaji v listinné a v elektronické formě školní matriky.
- g) Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a školní vzdělávací program pro základní vzdělávání nejsou zpracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.
- h) Počet týdenních vyučovacích hodin žáků prvního a druhého ročníku ZŠ přesahuje nejvyšší počty hodin stanovené právním předpisem.
- i) Přímá vzdělávací a výchovná činnost v mateřské škole je zajištěna zaměstnancem, který není pedagogickým pracovníkem.
- j) Škola nezajistila bezpečnost a ochranu zdraví dětí a žáků při pobytu a pohybu ve cvičebně a na školní zahradě.
- k) Česká školní inspekce doporučuje:
- nastavit pravidla pro zastupování ředitelky v nutných záležitostech v době její nepřítomnosti;
  - zapojit pedagogické pracovníky do specializovaných činností ve škole;
  - zlepšit kontrolní systém a jeho účinnost v oblasti nastavení a fungování pedagogického procesu, vedení dokumentace, správnosti poskytovaných údajů ve výroční zprávě a dále v oblasti bezpečnosti;
  - doplnit vybavení mateřské školy pro konstruktivní a námětové hry, a to i vzhledem ke společným činnostem dětí a žáků ze školní družiny v mateřské škole;
  - obtížnost úkolů podle věkových a individuálních schopností dětí zaznamenávat do třídní knihy;
  - najít jiné místo pro uložení lehátek pro polední odpočinek dětí;
  - vést děti a žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení;

- do školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání doplnit školou používané účinné strategie pro rozvoj klíčových kompetencí a bližší organizaci základního plaveckého výcviku;
  - nastavit strategii pro udělování a ukládání výchovných opatření v základní škole.
- l) Škola se v hodnoceném období zapojila do projektů, díky kterým získala finanční prostředky k částečnému zlepšení materiálních podmínek; jejich primárním cílem je zkvalitnění výuky.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- do 30 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. g), h), i), j) a zaslání zprávy o odstranění,
- do 31. 3. 2016 přijetí opatření ke zlepšení stavu.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.k@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Výpis z rejstříku škola a školských zařízení ze dne 30. 11. 2015;
2. Zřizovací listina vydaná Obcí Útvina dne 21. 12. 2009;
3. Rozhodnutí vydané MŠMT čj. 2511/2010-21, s účinností od 11. 2. 2010, ze dne 11. 2. 2010;
4. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 12. 2015 ze dne 30. 11. 2015;
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání aktualizovaný od 1. 9. 2013;
6. Školní řád základní školy platný od 1. 9. 2015 a dodatek ke školnímu řádu ZŠ č. 1 ze dne 16. 12. 2015;
7. Rozvrh hodin, platný k datu inspekční činnosti;
8. Třídní knihy vedené ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016, k datu inspekční činnosti;
9. Smlouva se ZŠ a ZUŠ Žlutice o provedení plavecké výuky ve školním roce 2014/2015 ze dne 25. února 2015;
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, platný od 1. 9. 2013 do 31. 8. 2016;
11. Záznamy o pozorování dětí vedené k datu inspekční činnosti;
12. Školní řád mateřské školy platný od 1. 9. 2015;
13. Vybrané žákovské knížky a notýsky žáků základní školy k datu inspekční činnosti;
14. Školní matrika dětí a žáků školy vedená ve školním roce 2015/2016 k datu inspekční činnosti včetně doporučení ke vzdělávání dětí a žáků se SVP (vydaných školským poradenským zařízením);
15. Školní vzdělávací program pro školní družinu aktualizovaný od 1. 9. 2012;
16. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2015;
17. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedený ve školním roce 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
18. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015;

19. Záznamy z pedagogický rad, vedené ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
20. Organizační řád školy účinný od 1. 9. 2015;
21. Smlouvy mezi rodiči žáků a mateřskou školou o svěření dohledu, k datu inspekční činnosti;
22. Plán hospitační činnosti pro školní rok 2015/2016;
23. Hospitační záznamy vedené ředitelkou školy vedené ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015;
24. Záznamy z jednání školské rady vedené ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
25. Plán DVPP 2015/2016 z 8. 10. 2015;
26. Minimální preventivní program pro MŠ, bez datace;
27. Minimální preventivní program pro ZŠ z 30. 8. 2015, účinný od 1. 9. 2015;
28. Záznamy o práci v zájmovém útvaru Logopedie ve školním roce 2014/2015;
29. Podklady pro vlastní hodnocení školy - dotazníky pro rodiče a jejich vyhodnocení ve školním roce 2014/2015;
30. Statistický výkaz M 3a a M 3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2014 ze dne 1. 10. 2014, k 31. 3. 2015 ze dne 2. 4. 2015;
31. Statistický výkaz Z 17-01 Výkaz o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2015 ze dne 2. 11. 2015;
32. Personální dokumentace zaměstnanců školy (dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, pracovní smlouvy, platové výměry, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání zaměstnanců, osvědčení o absolvování kurzů v rámci školení a vzdělávání, pracovní náplně);
33. Kniha úrazů dětí a žáků vedená od školního roku 2013/2014;
34. Analýza rizik BOZP ze dne 27. 6. 2013, aktualizovaná 26. 6. 2014 a 26. 6. 2015;
35. Hospodářská a účetní evidence školy za rok 2013 a 2014;
36. Hospodářská a účetní evidence školního stravování za školní rok 2015/2016.

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Karlovarském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Martina Fenclová, školní inspektorka

Mgr. Martina Fenclová v. r.

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka

Mgr. Marie Vrátníková v. r.

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

Bc. Věra Weberová v. r.

V Karlových Varech dne 8. ledna 2016

Datum a podpis ředitelky školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Romana Prášilová, ředitelka školy

Mgr. Romana Prášilová v. r.

V Útvině dne 13. ledna 2016